

**PROGRAM RADA
ZA 2018. GODINU**

Cetinje, januar 2018. godine

POSEBNI PROGRAMI I PROJEKTI

Radovi na sanaciji bivšeg Italijanskog poslanstva

U Nacionalnoj biblioteci Crne Gore su obezbijedena sredstva iz sopstvenog budžeta za rekonstrukciju veze prema depou u koju prodire voda kroz stare aluminijumske prozore. Biće zamijenjena i stara postojeća staklena vrata na istoj vezi. Pošto taj prostor nema karakter spomeničkog, za pomenute radove nije potrebna saglasnost Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore.

Strategija razvoja NBCG od 2016. do 2020. godine

Planiran je nastavak izrade dokumenata *Strategija razvoja NBCG do 2020. godine*. U tom dokumentu će, uz tradicionalne ciljeve, kao što su prikupljanje i čuvanje pisane i elektronske građe i omogućavanje njihove dostupnosti i brige o njihovoj zaštiti, akcent biti i na poboljšanje i povećanje obima usluga, uz digitalne tehnologije i internet, kao i na modernizaciju ukupnog poslovanja Nacionalne biblioteke i razvoj bibliotekarstva u Crnoj Gori.

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta

Pošto ni protekle godine proceduralno nijesu završene izmjene i dopune *Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta*, preduzeće se aktivnosti na nastavak toga posla, kao i izmjene *Statuta Biblioteke* čime će se uskladiti organizacija poslova i rukovođenja u Biblioteci.

Izdavačka djelatnost

Kada je riječ o štampanim izdanjima, u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore će biti objavljene sljedeće publikacije:

- *Bibliografski vjesnik* - br. 1 – 3; za 2017. godinu
- Knjige iz edicije *Nezaboravni romani* (planirano 5 knjiga)
- Knjige iz edicije *Mostovi*, zajedno sa Centrom za očuvanje kulture manjina Crne Gore i nacionalnim savjetima manjinskih naroda u Crnoj Gori (planirane 3 knjige)

Tokom 2018. godine u Bibliografskom odjeljenju biće pripremljeni za objavljivanje sljedeći rukopisi:

- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2000;*
- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2015 i*
- *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2017.*

Takođe će biti pripremljen i *Popis crnogorskih izdanja (prevoda) za 2017. godinu* za potrebe UNESCO-ve baze prevedenih djela – Index translationum.

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018.

U okviru ovoga *Programa zaštite i čuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu*, Nacionalnoj biblioteci Crne Gore su odobrena sredstva za realizaciju deset projekata.

U okviru projekta Konzervacija i restauracija nastaviće se aktivnosti na konzervaciji primjeraka iz Zbirke stare i rijetke knjige. Radi se o tri publikacije koje su u lošem stanju očuvanosti iz pomenute zbirke, koju, i po osnovu starosti, rijetkosti i vrijednosti čine reprezentativni primjerci.

Vršiće se sprovođenje konzervatorskih mjera na predmetima iz Zbirke rukopisa i dokumentacione građe prijestonice Cetinje. Projekat podrazumijeva konzervaciju i restauraciju trideset najznačajnijih rukopisa iz XVIII i XIX vijeka. Zbirka sadrži obimnu korespondenciju značajnih ličnosti crnogorske istorije, prvenstveno tadašnjih vladara. Realizacija projekta značajna je sa aspekta zaštite, očuvanja i prezentacije crnogorske kulturne baštine.

Vršiće se sprovođenje preventivnih mjera na zaštiti legata dr Pera Šoća – I faza. Legat dr Pera Šoća sadrži monografske i periodične publikacije, uglavnom na stranim jezicima (njemački, ruski, italijanski) koje su tematski vezane za Crnu Goru i datiraju s kraja XIX i početka XX vijeka. Prva faza projekta obuhvata tehničku i fizičku zaštitu bibliotečke građe.

Radiće se druga faza projekta izrade centralnih kataloga i digitalne kolekcije rukopisnih knjiga u Crnoj Gori. To podrazumijeva zajednički rad Nacionalne biblioteke Crne Gore i drugih institucija kulture, ali i vjerskih zajednica, imajući u vidu da se mnoge rukopisne knjige nalaze u manastrima, crkvama i džamijama. Projekat podrazumijeva sprovođenje procesa digitalizacije kroz formiranje meta podataka za pretraživanje

Zajedno sa Narodnom bibliotekom „Njegoš“ iz Nikšića u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore će se raditi na zaštiti i promovisanju najstarijih izdanja i legata Narodne biblioteke iz Nikšića. Revizijom iz 2017. godine konstatovano je loše stanje bibliotečkog fonda s kraja XIX i početka XX vijeka. Realizacija projekta, u saradnji sa stručnim službama, podrazumijeva konzervatorski tretman radi očuvanja i obezbjeđenja uslova za korišćenje bibliotečkog fonda.

Biće nastavljen rad na digitalizaciji 6 tomova knjiga „Monumenta Montenegrina“, priređivača Vojislava D. Nikčevića. Edicija „Monumenta Montenegrina“ obuhvata dokumenta, građu i izvore koji ukazuju na kontinuitet političkih centara državne i vjerske vlasti na prostoru Crne Gore, od IV do XV vijeka. Cilj projekta je da se digitalizacijom građa iz edicije učini dostupnom široj javnosti. U prvoj fazi realizovanoj 2017. godine izvršena je priprema, odabir odrednica i pojmova za digitalizaciju šest tomova „Monumenta Montenegrina“.

U Nacionalnoj biblioteci će se digitalizovati književni časopisi iz doba knjaževine i kraljevine Crne Gore. U knjaževini, odnosno kraljevini Crnoj Gori, u periodu od 1871. do 1918. godine, izlazilo je 7 književnih časopisa, sa ukupno 17 godišta, odnosno 6. 832 stranica teksta. Projektom je planirana digitalizacija svih sedam izdanja, opremanje metapodacima i

njihovo prilagođavanje za postavljanje na Digitalnu biblioteku Crne Gore i portal *Europeana* – Evropska platforma kulturne baštine.

Planiran je rad na digitalnoj zbirci rukopisne zaostavštine vojvode Sima Popovića. Projekat predviđa formiranje digitalne zbirke rukopisne zaostavštine vojvode Sima Popovića, koja obuhvata memoare i telegrame, predstavljene kroz 953 lista građe. Pored digitalizacije, projektom je predviđeno i unošenje dijela rukopisne zbirke u mašinski čitljivi program za obradu teksta, OCR-ovanje, unošenje metapodataka, te postavljanje zbirke na Digitalnu biblioteku Crne Gore i evropsku platformu *Europeana*.

Realizovaće se i projekat „Melem na ranu – stare ljekaruše iz rukopisne zbirke Nacionalne biblioteke Crne Gore“. Projekat čine dvije faze: prva se sastoji od transliteracije i prevoda na crnogorski jezik 50 listova ljekaruša iz perioda XVIII i XIX vijeka i njihove digitalizacije. U drugoj fazi predviđa se izrada probnih preparata prema receptima i njihova provjera kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva Crne Gore, poslije čega se otvara prostor za privatno – javno partnerstvo Biblioteke i proizvođača sertifikovanih preparata.

Projektom štampanje reprint izdanja djela iz legata Pavla Mijovića predviđeno je fazno objavljivanje djela akademika Pavla Mijovića, koja se čuvaju u okviru njegovog legata u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore, a koja broje oko 30 knjiga i preko 4000 tematskih jedinica.

Evropska godina kulturne baštine

Pošto je 2018. godina evropska godina kulturne baštine, to će i u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore biti upriličen niz aktivnosti tim povodom:

- Izložba *Izbor djela na crnogorskom jeziku* - uz prateći katalog
- Svjetski dan knjige i autorskih prava
- Izložba Evropa na stranicama *Glasa Crnogorca*
- Izložba *Petar I Petrović Njegoš* – uz projekciju filma TVCG o Petru I iz serijala o Petrovićima
- Izložba *Akademik Jevto Milović i građa o Crnoj Gori u evropskim arhivima*
- Izložba knjiga i okrugli sto u čast Stefana Mitrova Ljubiše
- Crnogorski književni časopisi u *Europeani*

Strategija informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji 2014-2018. godine

Povodom izrade Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, NBCG je kandidovala sljedeće projekte (Prilog I):

- Obilježavanje *Svjetskog dana knjige i autorskih prava*
- Obilježavanje *Svjetskog dana pisanja pisama*
- Izložba starih turističkih razglednica i njihova digitalizacija (u okviru *Dana evropske baštine*, zajedničke inicijative Savjeta Evrope i Evropske komisije)
- Crnogorski književni časopisi u *Europeani*
- Međunarodna prezentacija crnogorske kulture (učešće na 41. Sajmu knjiga i učila INTERLIBER u Zagrebu)

Protokoli o saradnji

Planiran je nastavak s potpisivanjem protokola o saradnji s relevantnim ustanovama kulture u zemlji i inostranstvu u cilju unapređenja saradnje, koordinacije programskih aktivnosti i realizacije zajedničkih projekata.

Nacionalna biblioteka Crne Gore i turističke perspektive

Pošto je urađen projekat izrade replike Crnojevića štamparije nastojaćemo da idemo korak dalje u njegovoj realizaciji kako bi priveli kraju taj važan objekat za kulturu i turizam Cetinja. Na glavnom ulazu u dvorište Biblioteke planirano je otvaranje antikvarnice, a na postament u dvorištu biće podignuta skulptura staroslovenskog slova.

Inicijativa za osnivanje Lalićevih dana

Nacionalna biblioteka Crne Gore će tokom 2018. godine pokrenuti inicijativu za osnivanje Lalićevih dana u rodnoj kući Mihaila Lalića i utemeljenje književne nagrade za prozu koja nosi njegovo ime.

Direktor

Bogić Rakočević

REDOVNE AKTIVNOSTI

Glavni način popunjavanja fondova NBCG je putem obaveznog primjerka. Problem komisiju za nadzor u prikupljanju obaveznog primjerka, ali to nije realizovano. U cilju što

Od ostalih vidova kompletiranja, prioritet u nabavci predstavljaju publikacije za zbirku „Montenegrina“ i Zbirku stare i rijetke knjige, kao i leksikografska izdanja i rječnici.

Planirano je preuzimanje legata Lazara Mijuškovića, predsjednika Vlade kraljevine Crne Gore koji, osim knjiga, sadrži mnoštvo dokumenata koji do sada nigdje nijesu objavljeni i predstavljaju pravi izazov za istoričare i uopšte proučavaoce naše prošlosti i kulture.

Nacionalna biblioteka će na osnovu Sporazuma o saradnji i u 2018. godini nastaviti međunarodnu razmjenu sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice Srpske iz

Smještaj

Planira se nastavak revizije časopisa u osnovnom fondu od sig br. P 16 253. Predviđeno je da na reviziji rade četiri grupe ili čak pet, ako to bude dozvoljavala

U planu je i reviziju monografskih publikacija, kako je to predviđeno Zakonom. Po prvi put uradićemo reviziju stare i rijetke knjige.

Prostor depoa prijeti poplava prilikom jačih kiša. Potrebno je utvrditi nedostatke i riješiti problem. Da bi se sve aktivnosti predviđene ovim planom mogle nesmetano odvijati

čka radionica

Konzervatorsko-restauratorska radionica će, kao i u prošloj godini, sarađivati sa Crne Gore. Nastaviće se rad na konzervaciji-restauraciji Zbirke stare i rijetke knjige. Tokom proteklih godina (2012-2017) radilo se na Projektu program zaštite i očuvanje kulturnih

Knjigovezačka radionica će vršiti povezivanje novih naslova novina i revijalnih izdanja, kao i popravku i prepovezivanje oštećenih primjeraka iz svih fondova Biblioteke. S

kupljen je grafički nož Polar 76 EM. Planira se postavljanje noža i obuka knjigovezaca za rukovanje nožem. To će omogućiti obavljanje svih poslova u knjigoveznici i više neće biti

STRUČNA OBRADA BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

Obrada, preuzimanje, redakcija i retroaktivni unos monografskih publikacija

U Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala će se raditi na unosu bibliografskih zapisa u elektronski katalog za monografske publikacije (za osnovni i muzejski fond), koje su dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom. Radiće se i na preuzimanju zapisa putem COBISS.Net-a.

Da bi se ovi poslovi odvijali prema planu, potrebno je obezbijediti adekvatnu kadrovsku strukturu. Posljednjih godina, način polaganja stručnog bibliotečkog ispita, kome ne prethodi organizovan praktični rad, odnosno obuka na obradi bibliotečke građe (koja je ranije trajala najmanje tri mjeseca) dovodi do stvaranja kadrova koji se ne mogu nesmetano uključiti u rad bez pomoći iskusnih bibliotekara. Da bi, inače, veliki broj bibliotekara sa ovako položenim stručnim ispitom i licencom za rad u sistemu COBISS mogao da se uključi na poslovima obrade građe, neophodno je za njih naknadno organizovati praktičnu obuku. Potrebno je, u okviru Biblioteke, napraviti program obuke, onako kako je to nekada bila praksa.

Tokom godine, dovršiće se posao na dodjeljivanju novih signaturnih brojeva, štampanju naljepnica sa termalnog štampača za još 300 publikacija koje su povučene iz Osnovnog fonda, obrađene i preusmjerene za »Montenegrinu« (publikacije od 1945-).

Redakcija monografskih publikacija će se vršiti za sve bibliografske zapise koji su kreirani u Biblioteci ili preuzeti putem COBISS.Net-a za fond »Montenegrina«.

Obrada serijskih publikacija

Na kreiranju zapisa za serijske publikacije koje su dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom, radiće bibliotekar - redaktor koji će, takođe, koordinirati sa knjižničarima i tako pratiti rad na ažuriranju tekućih brojeva časopisa, novina i dnevnih novina.

Nastaviće se sa unosom preostalih naslova iz fonda »Montenegrina« (novine i časopisi) u elektronski katalog. U ovoj godini prioritet će biti dat retroaktivnom unosu podataka o stanju fonda za crnogorske dnevne novine (*Pobjeda* i *Vijesti*) – ove poslove će obavljati bibliotekar – redaktor u saradnji sa knjižničarem.

Nastaviće se sa promjenom signatura za časopise kod kojih je završena revizija, a te poslove će obavljati knjižničar.

Bibliotekar – redaktor će raditi i na izradi CIP zapisa za serijske publikacije.

Obrada posebnih zbirki

Zbirka muzikalija i fonodokumenata i audiovizuelne građe

Bibliotekar - redaktor će nastaviti rad na unosu zapisa u elektronski katalog štampanih muzikalija (notni materijal). Zapisi koji budu preuzeti iz drugih baza biće redigovani. Zamijenice se stare naljepnice, ispisivati signature i štampati i lijepiti naljepnice sa termalnog štampača. Postojeće signature će se ručno unositi, dok će se inventarni brojevi automatski dodjeljivati.

Radiće se na izradi CIP zapisa za štampane muzikalije i dodjeljivati ISMN (International Standard Music Numbering).

S obzirom da ova zbirka broji preko 30.000 jedinica (štampane muzikalije, ploče, zvučne kasete CD, DVD, VHS kasete...) potrebno je uključiti još jednog bibliotekara sa licencom za neknjižnu građu, kako bi ova vrijedna zbirka što bolje bila prezentovana javnosti preko elektronskog kataloga.

Potrebno je pronaći rješenje za adekvatniji smještaj notnog materijala koji se trenutno nalazi na trećem spratu depoa u policama duž spoljašnjih zidova zgrade, što može dovesti do ozbiljnog oštećenja ove vrijedne građe.

Kartografsko - geografska zbirka

U 2018. godini, započeće se rad na kreiranju, odnosno preuzimanju zapisa i unos u elektronski katalog razglednica Hrvatske, a obrađivaće se i sva građa koja bude pristigla obaveznim primjerkom, kupovinom, poklonom i razmjenom.

Da bi se moglo nastaviti sa veoma zahtjevnom i složenom obradom geografskih karata signaturne oznake Kr III (sekcijske karte), kao i na zidnih karata signaturne oznake Kr IV, potrebno je bibliotekaru – redaktoru omogućiti kraći stručni boravak u Narodnoj biblioteci Srbije.

Planirano je da se skeniraju najstarije geografske karte iz ove zbirke (to je već učinjeno sa starim kartama Crne Gore). Kada je u pitanju *Karta Crnogorskog knjažestva iz 1881. godine*, preporuka konzervatora je da se ona prvo fotografiše u nekoj specijalizovanoj radnji (zbog formata), pa tek onda pristupi konzervatorsko-restauratorskim radovima.

Nastaviće se saradnja sa brojnim turističkim organizacijama u Crnoj Gori, kao i kupovina starih razglednica crnogorskih gradova.

Bogastvo ove zbirke pruža brojne mogućnosti prezentovanja javnosti ove građe. Između ostalog:

- Priprema materijala za publikaciju koja bi bila objavljena u okviru edicije *Blago Nacionalne biblioteke*, a pod nazivom *Stare karte i atlasi*.
- Organizovanje izložbe »150 godina od rođenja Kurta Haserta«, koji se smatra osnivačem crnogorske kartografije i geografije, a tom prigodom pripremiti i zložbu *Starih karata i atlasa* iz fonda kartografsko- geografske zbirke NBCG.
- Otvoreni školski dani – omogućiti crnogorskim osnovnim školama da se upoznaju sa kartografskom zbirkom NBCG
- Obilježavanje Dana geografa - 27. oktobar.

Zbirka rukopisa i dokumenata

Bibliotekar - redaktor koji rukovodi ovom Zbirkom, nastaviće sa poslovima započetim u prošloj godini na izradi zapisa za stare fotografije.

U međuvremenu će na selekciji građe Zbirke rukopisa i dokumenata raditi komisija koja je formirana prošle godine, a koju čine četiri člana: pomoćnik direktora Dragica Lompar, bibliotekari – redaktori Milorad Milović, Boris Kaluđerović i Dragan Mirković. Ovu građu je, prije svega, potrebno objediniti, s obzirom na to da se jedan manji dio nalazi u Kartografsko-geografskoj zbirci, a najveći dio je smešten na drugom spratu depoa u četiri metalna ormana. Po završenju selekciji, građa bi trebalo da dobije trajan smještaj.

Likovno grafička zbirka

Kada je u pitanju ova zbirka, načinjen je veliki pomak u prošloj godini. Urađen je namjenski plakar sa fijokama u kojima su preneseni crnogorski plakati, prethodno razvrstani i popisani. Iz depoa su donešeni crnogorski likovni, muzički, pozorišni i filmski katalozi koji su takođe popisani i posloženi privremeno u kartonskim kutijama.

Planirano je, da se za potrebe smještaja i čuvanja ove građe, uradi još jedan plakar, nešto manjih dimenzija.

Kako su se stekli svi potrebni uslovi da se počne sa radom na ovoj zbirci, neophodno je na ovim poslovima rasporediti iskusnog bibliotekara – redaktora.

Zbirka neknjižne građe i dokumentacionog materijala

Iz depoa je prenešena i razvrstana sitna građa, popisana i smještena u kartonske kutije, a u prostoru Likovno grafičke zbirke, gdje će biti trajno smještena.

Kako se radi o vrlo specifičnoj građi, neophodno je na ovim poslovima rasporediti jednog iskusnog bibliotekara – redaktora.

Usluge izdavačima, izrada CIP –a, ISBN agencija

Dva bibliotekara – redaktora radiće na unosu CIP zapisa, dodjelu ISBN broja, uključivanje u ISBN bazu i dodjelu bar koda za monografske publikacije, a za potrebe crnogorskih izdavača. Radiće se i na arhiviranju zahtjeva za izradu CIP-a u odgovarajuće registre, slanje podataka računovodstvu o naplati usluga, praćenje uplata i dr.

Izradiće se popis crnogorskih izdavača za PID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN). Podaci za 2018. biće krajem godine upućeni u sjedište međunarodne ISBN agencije u Londonu i tako uključeni u najnovije godišnje izdanje PIID-a.

Radiće se izvještaj o napretku crnogorskih izdavača za 2017. godinu (ISBN Progress report). Od ove godine Nacionalna ISBN agencija će biti jedina koja će moći dodjeljivati bar kodove za publikacije crnogorskim izdavačima. Ranije su to pojedini izdavači odrađivali sami. Takvi bar kodovi neće biti važeći.

Potrebno je edukovati jednog bibliotekara - redaktora koji bi se po potrebi uključivao na ovim poslovima, naročito u periodu jun-jul, kad je obim poslova znatno uvećan zbog izrade CIP zapisa za udžbenike.

Ostali poslovi

Izradiće se popis crnogorskih izdanja (prevoda) za 2017. godinu za potrebe UNESCO-ove baze prevedenih djela – *Index translationum*.

Radiće se i statistički podaci za MONSTAT.

Iz postojećih zbirki će se vršiti odabir građe koja će biti digitalizovana u Centru za mikrofilmovanje i digitalizaciju.

MUZEJSKO ODJELJENJE

Plan reorganizacije smještaja

Programom rada Muzejskog odjeljenja za 2018. god. se planira nastavak i završetak realizacije Plana reorganizacije smještaja i nove prezentacije Zbirke koje se u njemu čuvaju. Naime, preostalo je da se, prema utvrđenom Planu, elektronski obrade već evidentirane monografske publikacije iz Osnovnog fonda NBCG koje pripadaju zbirki „Montenegrina“. Ovaj veoma kompleksni posao je započet polovinom 2015. god., povlačenjem i obradom publikacija I i II signature, 2016. god. su povučene i obrađene publikacije III i V signature, u 2017. god. su povučene i obrađene publikacije IV, IVa i dio V signature.

U 2018. god. će biti obrađen preostali dio knjiga V signature. Time bi nacionalna zbirka „Montenegrina“- monografske publikacije, bila kompletna i u potpunosti BI BIO realizovan Plan reorganizacije smještaja i nove prezentacije zbirki Muzejskog odjeljenja.

Stručna obrada monografskih publikacija u legatima

Planiran je nastavak retrospektivne obrade monografskih publikacija legata dr Pavla Mijovića, za elektronski katalog. Takođe, planiran je i rad na dopuni inicijalnih zapisa monografskih publikacija legata dr Nika S. Martinovića, dr Dušana J. Martinovića i Radivoja Lole Đukića. S obzirom na to da je obrada monografskih publikacija legata dr Pera Šoća, Nikole Đonovića i Dušana Gvozdenovića završena, planira se pripremanje Kataloga ovih legata.

U 2018. godini bi trebalo raditi i na sređivanju arhivske građe legata Nikole Đonovića i dr Nika S. Martinovića. Arhivska građa legata N. Đonovića je grubo razvrstana, dok je arhivska građa legata dr N. S. Martinovića potpuno nesređena.

Konzervatori NBCG će uraditi i preventivnu zaštitu publikacija svih 7 legata Muzejskog odjeljenja.

Stručna obrada serijskih publikacija

Planira se nastavak i završetak rada na obradi serijskih publikacija, stare crnogorske periodike - starih crnogorskih novina (1871-1945) za elektronski katalog NBCG.

Na popunjavanju fondova će se obavljati redovni poslovi na: preuzimanju monografskih

publikacija i njihov odgovarajući smještaj, preuzimanju periodičnih publikacija, njihova tehnička obrada, evidentiranje, povezivanje i odgovarajući smještaj. Takođe, će se raditi i na kompletiranju fondova, na osnovu evidentiranih deziderata.

Zbirka stare i rijetke knjige

U Zbirci stare i rijetke knjige se mora popuniti upražnjeno mjesto bibliotekara-redaktora, kako bi se na kvalitetan način mogli obavljati sljedeći poslovi: popunjavanje Zbirke, tehnička obrada i adekvatni smještaj ovih publikacija, stručna obrada stare knjige za elektronski katalog NBCG, rad sa korisnicima... Biće nastavljen rad i na obradi sa redakcijom rijetke knjiga iz ove Zbirke za elektronski katalog. Takođe je planiran i nastavak rada na konzervaciji-restauraciji starih i rijetkih knjiga, kao i izrada kožnih i polukožnih poveza na ovaj način zaštićenih knjiga.

Zaštita fonda u Muzejskom odjeljenju

U Konzervatorsko-restauratorskoj radionici se planira njeno tehničko-tehnološko opremanje. Nastaviće se rad na konzervaciji-restauraciji Zbirke stare i rijetke knjige, koji se radi prema urađenom Projektu i nastavak rada na konzervaciji-restauraciji određenih naslova starih crnogorskih novina.

Konzervatorsko-restauratorska radionica će, kao i u prošloj godini, sarađivati sa Centrom za digitalizaciju bibliotečkog materijala Nacionalne biblioteke Crne Gore.

Fond starih crnogorskih novina (1871-1945) Muzejskog odjeljenja se nalazi u veoma lošem stanju, osim listova „Crnogorca“ i „Glasa Crnogorca“, koji su konzervirani-restaurirani i prepovezani (metoda laminacije i polukožni povezi). U 2018. godini se planira nastavak konzervacije-restauracije određenih naslova novina stare crnogorske periodike, njihovo povezivanje, kao i prepovez, preostalih, 11 svesaka „Glasa Crnogorca“ i konzerviranih-restauriranih 6 svesaka „Cetinjskog vjesnika“

Inače, fond starih crnogorskih novina je najviše tražen od strane korisnika. Potrebno je i sve ostale naslove trajno zaštititi konzervacijom-restauracijom, prepovezati, digitalizovati i na taj način trajno zaštititi. Plan prioriteta je realizovan, pa će Projekat biti nastavljen i u 2018. god., mikrofilmovanjem i digitalizacijom naslova stare crnogorske periodike prema početnim slovima, azbučno.

Osim naslova stare crnogorske periodike u 2018. godini će biti digitalizovani i određeni primjerci iz ostalih zbirki Muzejskog odjeljenja, prema napravljenom planu prioriteta.

Korišćenje fonda u Muzejskom odjeljenju

Kontinuirano će se raditi i za potrebe korisnika. U cilju pružanja što kvalitetnijih i bržih usluga korisnicima, osim fotokopir-aparata koji Odjeljenje ima, bilo bi potrebno obezbijediti i skener, jer je, za veliki dio građe iz fondova Muzejskog odjeljenja, fotokopiranje zabranjeno Pravilnikom o korišćenju fondova.

Sanacija i rekonstrukcija zgrade bivšeg Francuskog poslanstva

Zgrada bivšeg Francuskog poslanstva, u kojoj su smješteni fondovi Muzejskog odjeljenja NBCG, se u 2018. godini predviđa za rekonstrukciju, etapno, ukoliko budu obezbijedena sredstva. Izrada glavnog sanacionog plana je urađena u 2014. godini. Krovna konstrukcija Francuskog poslanstva je rekonstruisana 2010. godine, sredstvima Vlade Crne Gore.

NACIONALNA BIBLIOGRAFIJA

Programom rada za 2018. godinu se, prije svega planira nastavak rada na već započetim rukopisima nacionalne tekuće bibliografije knjiga i članaka. Radiće se na tekućim bibliografijama monografskih publikacija za 2015, 2016, 2017 i 2018. godinu. Biće nastavljen rad na već započetom rukopisu tekuće bibliografije članaka za 2017, a tokom godine počeće se sa radom na novom rukopisu bibliografije članaka za 2018. godinu.

Tekuća bibliografija – monografske publikacije

Tokom ove godine biće nastavljen rad na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : monografske publikacije : 2015. godina*, kumuliranjem zapisa koji po kriterijumima pripadaju ovoj bibliografiji. Potrebno je, prije svega, pretražiti bazu CIP zapisa koji su urađeni u Biblioteci za naznačenu godinu i kumulirati ih u tekuću bibliografiju. Zatim će uslijediti identifikovanje naslova knjiga koje Biblioteka još uvijek nije dobila, kao i aktivnosti oko njihove nabavke za potrebe bibliografije i kompletiranja zbirke *Montenegrina*. Dio nedostajućih naslova je moguće nabaviti u neposrednoj komunikaciji sa autorima, izdavačima i štamparima, dok će ostali biti evidentirani kao deziderati do momenta njihove nabavke. Pomoću odgovarajućeg prefiksa u COBISS-u moguće je identifikovati nedostajuće nam zapise knjiga koji se nalaze u bazama drugih biblioteka u Crnoj Gori, a koji po kriterijumima pripadaju tekućoj bibliografiji i zbirci *Montenegrina*. Ti zapisi će, takođe biti preuzeti za lokalnu bazu Biblioteke i uključeni u bibliografiju kao deziderati, do momenta nabavke ovih knjiga. Nakon toga, uslijediće pregledanje elektronskih izdanja tekućih bibliografija država u okruženju (Srbija, Bosna i Hercegovina, Slovenija i Makedonija), s ciljem pronalaženja djela crnogorskih autora ili knjiga koje se odnose na Crnu Goru. Ovi zapisi će pomoću COBISS.Net-a biti preuzeti i priključeni bibliografiji. Istovremeno, biće označeni kao deziderati do eventualne nabavke istih knjiga. Time će biti završeno kumuliranje zapisa za tekuću bibliografiju knjiga – 2015. godina.

Nakon toga, uslijediće izrada više probnih ispisa radi redigovanja zapisa, na kojima će se uraditi potrebne intervencije do konačne pripreme rukopisa za publikovanje u elektronskom obliku. Ovu bibliografiju je moguće završiti do jeseni 2018. godine.

Istovremeno, vršiće se povremeno kumuliranje zapisa i za tekuće bibliografije knjiga za 2016, 2017 i 2018. godinu.

Tokom ove godine radiće se i na pripremi *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2000. godina*. Ova bibliografija pripada korpusu retrospektivne *Crnogorske bibliografije – priod 1995-2001. godina* i po prvi put će biti objavljena u elektronskom izdanju. Na ovaj način počinje realizacija obrade i publikovanja bibliografija za pomenuti

period. Ovu bibliografiju je moguće završiti i postaviti na web sajtu Biblioteke do kraja tekuće godine.

U skladu sa objektivnim mogućnostima, vršiće se kumuliranje zapisa za retrospektivne bibliografije monografskih publikacija – period 1995-1999. godina.

Tekuća bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika – 2016 i 2017.

Biće nastavljen rad na već započetom rukopisu tekuće bibliografije članaka za 2017. godinu popisom priloga iz dnevnog lista *Pobjede* i iz zbornika radova. Time će biti završen popis članaka za naznačeni period. Nakon toga, uslijediće izrada više probnih ispisa, radi redigovanja zapisa, registara i drugih podataka u ispisima u cilju pripreme rukopisa bibliografije za publikovanje. Ovu bibliografiju je moguće završiti i pripremiti za objavljivanje u elektronskom obliku do kraja 2018. godine.

U međuvremenu, biće nastavljen rad i na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2018. godina*, popisom priloga iz tekuće produkcije naslova crnogorskih časopisa, novina, revijalnih izdanja i zbornika radova za ovu godinu, po utvrđenim kriterijumima.

ODJELJENJE ZA RAZVOJ BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore – COBISS centar Crne Gore

Za 2018. godinu planirano uključivanje 2 narodne biblioteke u sistem COBISS:CG (Plav i Ulcinj), 1 školske biblioteke (Gimnazija „Slobodan Škerović“, Podgorica), 2 visokoškolske biblioteke (Biblioteka umjetnosti, Cetinje i Biblioteka Policijske akademije, Danilovgrad).

Potrebno je da se imenuje novi redaktor hosta (uzajamnog kataloga crnogorskih biblioteka) kako bi se moglo nastaviti sa dosadšnjim aktivnostima na kontroli kvaliteta zapisa u uzajamnoj bibliografskoj bazi podataka COBIB.CG.

Planira se uvođenje segmenta COBISS3 / Pozajmica u bazi CNBCT.

Tokom 2018.godine u saradnji sa IZUM-om iz Maribora biće implementirana aplikacija mCOBISS za mobilne uređaje.

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema COBISS će vršiti redovne konsultacije sa svim članicama sistema (telefonom, mail-om, posjetom biblioteci na zahtjev)

Sistem inženjeri će kao i da sada biti angažovani na prekonfiguraciju mrežnih uređaja, firewall-a i računarske opreme U djelokrugu rada sistem inženjera biće i održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci. Pružaće i tehničku podršku za sva događanja u NBCG (izložbe, promocije, koncerti, radionice, naučni i stručni skupovi).

Sistem inženjeri će vršiti stručnu tehničku pomoć na zahtjev biblioteka članica sistema COBISS:CG a potrebno je da se izvrši i obilazak svih preostalih 30 biblioteka članica sistema COBISS.CG kako bi se na licu mjesta moglo ustanoviti u kakvom je stanju računarska infrastruktura u tim bibliotekama.

Edukacija korisnika sistema COBISS.CG

Planirano je održavanje jednog trodnevnog kursa Upotreba programske opreme COBISS3 – Preuzimanje zapisa i fond. Ovaj kurs će voditi licencirani predavač, mr Đurđa Martinović, Pored toga planirano je i održavanje petodnevnog kursa Upotreba programske opreme COBISS 3 katalogizacija – početni, koji će takođe voditi mr Đurđa Martinović.

Vršiće se i postupak za dodjelu licenci za uzajamnu katalogizaciju monografskih publikacija.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju. Digitalna biblioteka

U toku 2018. nastaviće se rad na popunjavanju sadržaja Digitalne biblioteke Crne Gore po sljedećim prioritetima:

- Stara crnogorska periodika: "Zapisi" (1939-1941), "Zeta" (1935-1941), "Zetski glasnik" (1931-1941)

Vršiće se poslovi na digitalizaciji građe koja je kandidovana u okviru projekata koji će biti podržani u okviru realizacije Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. Ministarstva kulture Crne Gore, i to:

Digitalizacija književnih časopisa u Knjaževini odnosno Kraljevini Crnoj Gori - Projektom će biti obuhvaćeno 7 književnih časopisa koji su u izlazili periodu od 1871. do 1918. godine, sa ukupno 17 godišta odnosno 6.832 stranica teksta. U okviru ovog Projekta planirana je digitalizacija (skeniranje i obrada) svih sedam časopisa, opremanje metapodacima i njihovo prilagođavanje za postavljanje na Digitalnu biblioteku Crne Gore i portal Europeana - evropsku platformu kulturne baštine.

Digitalna zbirka rukopisne zaostavštine vojvode Sima Popovića - Ovaj Projekat predviđa formiranje digitalne zbirke rukopisne zaostavštine vojvode Sima Popovića. Zbirka će obuhvatiti memoare i telegrame koji su većinom u originalu a samo jedan dio je fotokopija. Ukupno se u posjedu Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ nalazi oko 953 listova ove građe. Pored digitalizacije (skeniranja i obrade) navedene građe Projektom je predviđeno i unošenje dijela rukopisne zbirke (telegrama) u mašinski čitljivi program za obradu teksta, OCR-ovanje (implementacija opcije optičkog prepoznavanja karaktera), unošenje metapodataka te postavljanje cijele zbirke na Digitalnu biblioteku Crne Gore kao i jednog segmenta zbirke (telegrama) na evropsku platformu kulturne baštine Europeana

Takođe će se po potrebi vršiti i skeniranje za potrebe korisnika Biblioteke.

Kako bi sajt Digitalne biblioteke Crne Gore <http://dlib.me> kao i sama Digitalna biblioteka Crne Gore bio reprezentativan, što nije slučaj sa postojećim softverskim rješenjem, i kako bi se osigurala njegova adekvatna povezanost sa sistemom COBISS i sa Europeanom, neophodno je da se 2018. izradi sajt sa svim podrazumijevanim funkcionalnostima.

Matična služba

U cilju pružanja stručno-savjetodavne pomoći u skladu sa čl. 37 Zakona o bibliotečkoj djelatnosti i čl. 6 Pravilnika o bližim uslovima i načinu vršenja matične

bibliotečke djelatnosti. tokom 2018. godine biće izvršen obilazak 21 narodne/gradske biblioteke i univerzitetskih biblioteka.

Matična služba će i dalje izrađivati evidencije, statistike i preglede o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama.

Po zahtjevu biblioteka, a na osnovu obaveze iz *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra biblioteka na teritoriji Crne Gore*, nastaviće se upis u Centralni registar crnogorskih biblioteka.

Edukacija zaposlenih

Pohađanje obuke u IZUM-u, Maribor za ovladavanje svim preostalim funkcionalnostima Portala Obrazovanje za dva administratora Portala (stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema COBISS i rukovodilac Odjeljenja).

Učešće stručnog saradnika za kontakt sa članicama sistema COBISS na kursu Upotreba programske opreme COBISS za inventar koji će se održati u aprilu u Narodnoj biblioteci Srbije u Beogradu.

U saradnji sa Gete institutom iz Beograda (a na osnovu ugovora o saradnji) planiran je jednomjesečni boravak u Njemackoj rukovodioca Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti.

Učešće 2 zaposlenih na Godišnjoj konferenciji mreže Europeana sa ciljem aktivnog učešća NBCG u sadašnjim i budućim projektima Europeane – pretpostavka je da će sastanak trajati dva dana a mjesto održavanja sastanka će biti objavljeno tek u prvoj polovini 2018. godine

Učešće rukovodioca Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti koji je ujedno i rukovodilac COBISS centra na Trećoj sjednici Savjeta COBISS.Neta.

Učešće 3 zaposlenih iz Odjeljenja na redovnoj COBISS konferenciji u Mariboru, trajanje 2 dana, u novembru 2018: Učešće je neophodno kako bi zaposleni u COBISS centru prezentirali rezultate rada između dvije konferencije i kako bi u direktnom kontaktu sa kolegama iz IZUM-a i iz drugih članica uključenih u COBISS.Net razmijenili iskustva u radu i učestvovali u brojnim stručnim sastancima u svrhu daljeg profilisanja efikasnog funkcionisanja bibliotečko-informacionog sistema COBISS.

Učešće 3 sistem inženjera na INFO festu (sajam informatičkih dostignuća) u Budvi (Hotel Maestral, jesen 2018.) – dva dana – sa ciljem upoznavanja sa najnovijim trendovima u ovoj dinamičnoj oblasti

Ostale aktivnosti

Vršiće se redovno ažuriranje web stranice NBCG: www.nb-cg.me.

Nastaviće se i rad na arhiviranju web stranica u okviru web arhiva Crne Gore www.webarhiv.me

Obavljaje se i redovno administriranje društvenih mreža NBCG i za Digitalnu biblioteku Crne Gore (Facebook, Twitter).

Slanje izvještaja o bilateralnoj saradnji po upitu Ministarstva kulture.

PROMOVISANJE KULTURE CRNE GORE, JUBILEJI

U 2018. godini planirane su sljedeće izložbe i događaji iz kulture:

- Međunarodni dan maternjeg jezika
- Svjetski dan poezije
- Međunarodni dan dječje književnosti
- Svjetski dan knjige i zaštite autorskih prava
- Svjetski dan pismenosti
- 205 godina od Njegoševog rođenja
- 115 godina od rođenja Rista Ratkovića
- 50 godina od smrti Mirka Banjevića
- 65 godina od smrti Avda Međedovića
- 105 godina od rođenja Viktora Vide
- 80 godina od rođenja Miroslava Đurovića
- 105 godina od rođenja Ćamila Sijarića
- 80 godina od rođenja Mirka Kovača
- 525 godina od osnivanja Crnojevića štamparije
- 150 godina od osnivanja Cetinjske čitaonice
- 145 godina od prvog broja Glasa Crnogorca
- 140 godina od smrti Stefana Mitrovog Ljubiše i 140 godina od objavljivanja „Životopisa Stefana Mitrovog Ljubiše“ koji spada među najstarija autobiografska djela u Crnoj Gori
- 125 godina od osnivanja prve seoske biblioteke u Crnoj Gori u Bajicama

Svake godine, 23. aprila, na Dan knjige i autorskih prava, NBCG besplatno učlanjuje korisnike i poklanja knjige iz multiplikata i fonda izdanja Biblioteke u cilju popularizacije knjige, čitanja i biblioteka. Nacionalna biblioteka će i ove godine jednom broju opštinskih i školskih biblioteka pokloniti knjige iz fonda svojih izdanja i iz viškova.

Stručno usavršavanje, konferencije, seminari

Da bi se moglo nastaviti sa veoma zahtjevnom i složenom obradom geografskih karata signaturne oznake Kr III (sekcijske karte), kao i na zidnih karata signaturne oznake Kr IV, potrebno je bibliotekaru – redaktoru omogućiti kraći stručni boravak u Narodnoj biblioteci Srbije.

43. godisnji sastanak ISSN centara ce se odrzati u Washington, DC, USA, od 17. do 21

s

e Planira se i učestvovanje na Međunarodnom i Internacionalnom sajmu knjiga u Podgorici. Na Međunarodnom Sajmu knjiga koje se održava u maju mjesecu planira se predavanje o značaju obaveznog primjerka za crnogorske izdavače. predviđen je odlazak bibliotekara na Sajam knjiga u Beogradu.

ODJELJENJE ZA ZAJEDNIČKE I OPŠTE POSLOVE

b

Pravno-kadrovski, normativni i administrativni poslovi

a

2

0

1

U 2018. godini proriteta će se dati sljedećim poslovima:

- Izmjenama Statuta Biblioteke;
- Usalašavanju *Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta* u Biblioteci sa *Granskim kolektivnim ugovorom za oblast kulture* („Sl.list CG“ br. 64/16);
- Shodno gore naznačenom biće potrebno sačinjavati nove ugovore o radu sa zaposlenima;
- Kako je već izvjesno donošenje novog Zakona o radu, to će se shodno izmjenama revidirati postojeći ugovori o radu zaposlenih, odnosno praviće se odgovarajući aneksi ugovora.

U skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti i Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, i njima donešenim podzakonskim aktima, predstoji sačinjavanje niza odgovarajućih normativnih akata kojima se regulišu pojedine obaveze, procesi, usluge, ponašanja i sl. u domenu bibliotečke djelatnosti, a u čemu će učestvovati i ova služba.

Neophodno bi bilo izraditi akta o normiranju poslova za radna mjesta gdje to priroda posla omogućava, u cilju racionalnijeg korišćenja radnog vremena. Pravna služba će u ovo biti uključena shodno zakonodavnoj proceduri.

Imajući u vidu da projekat *Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike* u centralnom depou nije okončan, a pokazao se kao veoma koristan za organizaciju smještajnog prostora, Biblioteka će ponovo konkurisati kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za učešće u projektu „Javni rad“, radi angažovanja određenog broja izvršilaca. U tom smislu pravna služba će pripremiti odgovarajuću dokumentaciju i napraviti ugovore o radu sa angažovanim licima, kao i dalje sprovesti zakonom predviđene procedure.

Posebna aktivnost Odjeljenja će se odvijati na postupanje po Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, (Sl.list.73/08, 20/11 i 30/12).

U skladu sa navedenim zakonom Ministarstvo finansija je donijelo *Upustvo o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola* („Sl list CG“, br. 73/08, 20/11, 30/12 i 34/14), kojim se propisuje način i sadržaj polugodišnjeg odnosno godišnjeg izvještavanja, a po kojem je Biblioteka, kao korisnik budžeta, obavezna donijeti *Knjigu procedura* za sve poslovne procese, pitanja imovine, kontrolne mehanizme, procjenu rizika i sl. U skladu sa navedenim donijeće se najmanje desetak pojedinih internih akata, odn.pravila za definisanje finansijskih i drugih procedura u NBCG.

S obzirom na to da je Biblioteka konkurisala kod Vlade CG za odobravanje pojedinih projekata po *Programu zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu*, to će biti potrebno, shodno odobrenim aktivnostima, odnosno sredstvima, praviti odgovarajuće ugovore sa licima koja će biti angažovana za vršenje određenih poslova.

Planira se održavanje namanje dvije sjednice Savjeta Biblioteke; na predstojećoj će se razmatrati *Izvjestaj za 2017.g.* i *Plan rada za 2018.godinu*.

Takođe će se, po potrebi, održavati sjednice Stručnog vijeća, što će Služba popratiti odgovarajućim zapisnicima, odlukama, zaključcima i slično.

Posebno se naglašavaju aktivnosti vezane za poštovanje *Zakona o zabrani lica sa invaliditetom* („Sl.list CG“ br. 35/2015), odnosno *Pravilnika o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom*.

U Odjeljenju će se svakodnevno obavljati poslovi koji podrazumijevaju: blagovremenu izradu odgovarajućih ugovora, aneksa na iste, rješenja iz oblasti radnih odnosa, prijave (odjave) zaposlenih kod Preske uprave CG, izradu raznih dopisa, statističkih

izvještaja, praćenje propisa i njihovu primjenu, davanje tumačenja propisa, saradnju i korespondenciju sa resornim Ministarstvom, Ministarstvom finansija (i ostalim po potrebi), vođenje evidencija prisutnosti-odsutnosti zaposlenih i druge aktivnosti.

Kadrovske promjene/potrebe

Od Ministarstva finansija će se tražiti saglasnost za zapošljavanje izvršilaca za koja postoji preduslov shodno važećem aktu o sistematizaciji, koji su neophodni za optimalan proces rada. Nakon, pretpostavlja se pozitivnog mišljenja, sprovedeće se procedura zapošljavanja.

Biblioteka će u drugoj polovini godine ponovo aplicirati za dobijanje pripravnika po projektu stručnog osposobljavanja istih.

Edukacija kadrova će se pratiti shodno raspoloživim finansijskim mogućnostima.

Finansijsko-računovodstveni poslovi

Finansijsko-računovodstveni poslovi će se odvijati po postojećoj proceduri, uz primjenu *Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet republike, budžet vanbudžetskih fondova i budžet opština* (kontni plan).

Obračun zarada zaposlenih Biblioteke, sa ostvarenim časovima rada, odsustvima i sl. redovno će se dostavljati Ministarstvu finansija.

Zbog poštovanja procedura, redovno će se pratiti i primjenjivati računovodstveni i drugi propisi.

Tokom godine, redovno će se dostavljati Ministarstvu finansija mjesečni izvještaji o ostvarenju sopstvenih prihoda, kao i kvartalni izvještaji o poslovanju Biblioteke. Blagovremeno će se dostaviti Poreskoj upravi obračun o isplaćenim zaradama za 2017.godinu, kao i zakonom propisani obrasci.

Usaglasioće se knjigovodstveno stanje sa izvještajem Komisije za popis osnovnih sredstava, te amortizicija istih.

Vršiće se usklađivanje obaveza i potraživanja, vođenje potrebnih evidencija. Svakodnevno će se obavljati poslovi fakturisanja, uplate računa, obračunavanje dnevnica za službena putovanja, uplate po raznim ugovorima i sl.

Krajem juna mjeseca, finansijsko-računovodstvena služba će pripremiti budžetski plan za 2019. godinu.

Tehnički sektor i Službenik za javne nabavke

Ovdje se posebno naglašava neophodnost i zakonska obaveza organizovanja Službe obezbjeđenja na zakonski drugačiji, odnosno uređeniji način. Naime, Zakon o zaštiti lica i imovine, („Sl.list CG“ br. 01/2014) koji od 2014. godine na inoviran način reguliše ovu oblast, i koji objekte kao što su zgrade u kojima je smještena Nacionalna biblioteka svrstava u kategoriju obavezno šticećenih objekata, predviđa mogućnost organizovanja unutrašnje službe obezbjeđenja, ali uz ispunjavanje niza kadrovskih i stručnih preduslova. Tako, uz postojeće izvršioce, od kojih su četvorica završili obuku, položili ispit i dobili sertifikate za obavljanje poslova zaštitara, (čuvar) neophodno je da i ostali zaposleni u ovom segmentu poslova u što skorijem roku prodju obuku kod licencirane agencije koja vrsi obuku za poslove zaštitara, kako bi i oni dobili neophodne sertifikate, a kasnije polagali strucne ispite kod Uprave za kadrove Crne Gore.

Neophodno je napraviti detaljni plan zaštite, koji podrazumijeva procjene bezbjednosti, ugroženosti, rizika kao i elaborat fizickog obezbedjenja i projekat tehnicke zaštite.

Tehnička služba Biblioteke će svakodnevno biti angazovana na održavanju poslovnih zgrada čiji je korisnik. U periodu proljeće-jesen redovno će se održavati parkovi u dvorištu zgrada bivšeg Italijanskog i Francuskog poslanstva.

U planu je angažovanje stručnog konsultanta iz oblasti arhitekture/građevinarstva za iznalaženje najboljeg rješenja za sanaciju višegodišnjeg problema sanacije terase iznad glavnog hola Biblioteke.

U zavisnosti od sniježnih padavina planira se angažovanje lica za čišćenje snijega u dvorištu zgrade Italijanskog poslanstva.

U danima održavanja kulturnih događaja u Biblioteci će dodatno biti angazovano tehničko osoblje.

Rukovaoci parnim sistemima i kotlovima će u zavisnosti od klimatskih prilika obezbjeđivati grijanje poslovnih zgrada. Nakon okončanja grejne sezone jesen–zima 2017/2018 uraditi će se čišćenje kotlova centralnog grijanja, te kontrola sigurnosnih ventila istog.

Redovno će se vršiti i održavanje sistema video nadzora Biblioteke, kao i servisiranje P/P aparata.

Biblioteka je u posjedu 2 službena automobila koji će se registrovati i redovno održavati. Za potrebe ove službe u planu su nabavke: lož ulja, goriva za službene automobile i agregat Biblioteke, sredstava za održavanje higijene, te kako je već rečeno usluge servisiranja sistema centralnog grijanja i održavanja zgrada biblioteke.

Produziće se ugovorni odnos sa specijalističkom firmom za servisiranje i opravke liftova zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva.

Služba za javne nabavke će u zakonskom roku pripremiti Plan javnih nabavki za 2018. godinu, koji će nakon dobijanja saglasnosti na isti od strane Ministarstva finansija, biti objavljen na portalu Uprave za javne nabavke Crne Gore. U zavisnosti od potreba i Budžeta Biblioteke tokom godine će se raditi izmjene istog Plana.

Do kraja februara, kako je i Zakonom predviđeno, izradiće se Izvještaj o realizovanim postupcima javnih nabavki za 2017.godinu.

Kako su ponovo najavljene izmjene Zakona o javnim nabavkama, te se planira i pohađanje seminara za tumačenje i primjenu istog.

U pripremi je normativni akt o sprovođenju postupaka hitne nabavke.

Tokom godine će se, osim planom predviđenih postupaka, konstatno sprovoditi postupci nabavki male vrijednosti po odluci Direktora, a u skladu sa *Odlukom o sprovođenju postupaka male vrijednosti*.

Plan za Robe

Redni broj	Predmet javne nabavke	Naziv odnosno Opis	Procijenjena vrijednost nabavke	Vrsta postupka javne nabavke	Okvirno vrijeme pokretanja postupka	Konto odnosno budžetska pozicija	Iznos na kontu odnosno budžetskoj poziciji	Izvor finansiranja
01	Robe	Loz ulje 09135100-5 Ulje za loženje	86500.00	Otvoreni postupak javne nabavke	prvi kvartal	4135	91000.00	Budzet Crne Gore
02	Robe	Skener za rijetku papirnu gradju 30216110-0 Skeneri za kompjutersku upotrebu	36000.00	Otvoreni postupak javne nabavke	drugi kvartal	4415	60000.00	Budzet Crne Gore
04	Robe	Server i storidz 48820000-2 Serveri 30236000-2 Razna kompjuterska oprema	20000.00	Otvoreni postupak javne nabavke	drugi kvartal	4193	99800.00	Budzet Crne Gore

Ukupna vrijednost - Robe 142500.00 €

Plan za Radove

Ukupna vrijednost - Radovi 0.00 €

Plan za Usluge

Redni broj	Predmet javne nabavke	Naziv odnosno Opis	Procijenjena vrijednost nabavke	Vrsta postupka javne nabavke	Okvirno vrijeme pokretanja postupka	Konto odnosno budžetska pozicija	Iznos na kontu odnosno budžetskoj poziciji	Izvor finansiranja
03	Usluge	Usluga održavanja softvera 50312610-4 Održavanje softvera za informacionu tehnologiju	25000.00	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	treći kvartal	4193	99800.00	Budzet Crne Gore

Ukupna vrijednost - Usluge 25.000,00 €

Ukupna vrijednost plana 167.500,00 €

FINANSIJSKI PLAN ZA 2018. GOD.

Odobreni budžet Nacionalne biblioteke za 2018. godinu iznosi **1.386.589,37€** uključujući sredstva od sopstvene djelatnosti u iznosu od 20.000,00€. Budžetski zahtjev Nacionalne biblioteke je iznosio 1.546.322,18€.

Bruto zarade su uvećane u odnosu na proslu godinu za 41.570,09 eura, ostala lična primanja su manja za 7.518,00 eura, dok su ostali i kapitalni izdaci uvećani za 74.289,58.

Tabelarni prikaz planiranih i dobijenih sredstava za 2018. godinu:

Ekonomska klasifikacija	Opis	Planirana sredstva	Odobrena sredstva	Planirane aktivnosti
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	1.021.532,94	962.105,79	Planirali smo zapošljavanje 2 visokoškolca i 1 sa srednjom stručnom spremom. Međutim, nijesmo dobili odobrenje za nova zapošljavanja.
4111	Neto zarade	592.076,65	570.376,31	
4112	Porez na zarade	100.180,75	79.549,08	
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	218.607,60	205.390,01	
4114	Doprinosi na teret poslodavca	95.640,83	94.857,96	
4115	Opštinski prirez	15.027,11	11.932,43	
412	Ostala lična primanja	13.402,58	13.402,58	PLANIRALI SMO: -Pomoć u prevozu 5 zaposlenih (trenutno imamo 10 zaposlenih kojima dajemo finansijsku pomoć za prevoz do posla, stoga nam se ovaj trošak povećava na 6.000,00 koji ćemo finansirati iz sopstvenih prihoda) -Sedam jubilarnih nagrada -Jednu otpremninu -Pomoći zaposlenima za slučaj smrti I dužih ili težih bolesti. <u>Od ukupnog iznosa 13.402,58, iznos od 5.000,00 eura se finansira iz sopstvenih prihoda.</u>
4123	Naknada za prevoz	3.000,00	3.000,00	
4124	Jubilarne nagrade	1.196,70	1.196,70	
4125	Otpremnine	1.205,88	1.205,88	

4127	Ostale naknade	8.000,00	8.000,00	
413	Rashodi za materijal	127.200,00	127.000,00	
41311	Administrativni materijal	7.200,00	7.000,00	Administrativni materijal se finansira 4.200,00 eura iz budžeta, a 2.800,00 iz sopstvenih prihoda.
4133	Materijal za posebne namjene	6.000,00	6.000,00	Materijal za posebne namjene obuhvata: materijal za knjigovezačku radionicu, materijal za konzervatorsku laboratoriju, naljepnice i riboni za bar-cod, kutije od beskiselinskog papira za trajno čuvanje rukopisa, materijal za mikrofilmovanje i digitalizaciju. Od ukupnog iznosa se 2.900,00 finansira iz budžeta, a 3.100,00 iz sopstvenih prihoda.
4134	Rashodi za energiju	23.000,00	23.000,00	Potrošnja električne energije.
4135	Rashodi za gorivo	91.000,00	91.000,00	Rashodi za gorivo obuhvataju: nabavku lož ulja, goriva za službena vozila i dizel agregat.
414	Rashodi za usluge	60.200,00	37.400,00	
4141	Službena putovanja	6.000,00	3.000,00	Dnevnice za putovanja zaposlenih u CG, obilazak biblioteka - stručni nadzor, konferencije IFLA, CENL. U saradnji sa Gete institutom iz Beograda (a na osnovu ugovora o saradnji) planiran je jednomjesečni boravak u Njemackoj rukovodioca Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti. Koordinator za digitalizaciju, koji je i koordinator za Europeanu, trebalo bi da prisustvuje sastanku Europeane sa ciljem aktivnog učešća NBCG u sadašnjim i budućim projektima Europeane.
4142	Reprezentacija	1.500,00	1.000,00	Od ukupnog iznosa 500,00 eura se finansira iz budžeta, a 500,00 iz sopstvenih prihoda.
4143	Komunikacione usluge	19.700,00	16.000,00	Planirali smo: Usluge mobilne telefonije, korišćenje interneta, kao i međunarodna razmjena publikacija. Rekonstrukcija računarske LAN mreže u prizemlju glavne zgrade NBCG.
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	2.000,00	1.400,00	Bankarske usluge
4145	Usluge prevoza	1.000,00	1.000,00	Transport publikacija putem razmjene. Od ovog iznosa 500,00 se finansira iz budžeta, a 500,00 iz sopstvenih prihoda.

4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	4.000,00	2.000,00	Troškovi vođenja parničnog postupka po tužbi Dragičević Mihaila radi isplate, P.br.463/14, po žalbi tužioca vodi se ponovno suđenje, P.br. 580/2017. Podnijeta je tužba protiv Biblioteke u julu 2017, tužilac: Vukčević Marko, radi: poništenja rješenja P.br.623/2017. Ukupan iznos se finansira iz sopstvenih prihoda.
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	10.000,00	5.000,00	Angažovanje stručnih konsultanata za izradu projekata za uređenje enterijera i eksterijera objekta bivšeg Italijanskog i Francuskog poslanstva i centralnog depoa. Angažovanje stručnih lica iz oblasti stare i rijetke knjige i južnoslovenskih ćirilskih rukopisa sa područja Crne Gore. Od ukupnog iznosa 3.000,00 se finansira iz budžeta, a 2.000,00 iz sopstvenih prihoda.
4148	Usluge stručnog osposobljavanja	5.000,00	4.000,00	Učešće 3 zaposlena iz Odjeljenja na redovnoj COBISS konferenciji u Mariboru, Učešće 3 sistem inženjera na INFO festu, obavezno upućivanje pomenutih izvršilaca na petonedeljnu obuku u Policijskoj akademiji u Danilovgradu 2 stražara koji nemaju sertifikat-čuvar zgrada. Prisustvovanje sastanaku direktora Nacionalnih ISSN centara, godišnjoj skupštini i regionalnom sastanaku ISBN-a, godišnjoj skupštini ISMN-a. Zatim, Biblioteka učestvuje na COBISS konferenciji u Mariboru, SEEDI konferenciji o digitalizaciji kulturne baštine. zaposleni pohađaju kurseve za COBISS katalogizaciju i polažu ispite za dobijanje licenci za COBISS/Katalogizaciju.
4149	Ostale usluge (usluge prevođenja, štampanja i umnožavanja, medijske usluge i promotivne aktivnosti)	11.000,00	4.000,00	Štampa 6 knjiga u okviru edicije „Nezaboravni romani”; štampa <i>Bibliografskog vjesnika</i> i promotivnog materijala i materijala za izložbe.
415	Rashodi za tekuće održavanje	10.000,00	10.000,00	
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	7.000,00	7.000,00	Redovno održavanje 2 stare istorijske zgrade I dvorišta.
4153	Tekuće održavanje opreme	3.000,00	3.000,00	Održavanje i servisiranje 3 sistema za grijanje: 2 kotlarnice za centralno grijanje i sistema za klimatizaciju potkrovlja Biblioteke; Redovno održavanje i registracija 2 vozila Biblioteke.

419	Ostali izdaci	145.119,66	134.600,00	
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	20.000,00	11.000,00	Autorski honorari, ugovori u cilju realizacije kulturnih događaja, kurseva i seminara, angažovanje web dizajnera uređivanje digitalne biblioteke i sajta; usluge prevodenja.
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	1.000,00	1.000,00	Angažovanje vještaka ekonomske struke radi utvrđivanja korektnog radnog staža zaposlenih u obračunu zarada i visine naknade oštećenim zaposlenima. Sudski spor tužioca Bastać Čedomile P.br.667/17
4193	Izrada i održavanje softvera	99.719,66	99.800,00	<p>U toku 2018. u skladu sa njenom zakonski definisanom ulogom NBCG kao vodeće bibliotečko-informacione institucije neophodno je obezbijediti više sredstava u odnosu na prethodne budžetske godine kako bi Biblioteka mogla da zadovolji savremene servise i aplikacije, koje je u obavezi da razvija i održava, kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> o COBISS sistem o DIGITALNA biblioteka Crne Goreo WEB Arhiv Crne Goreo Obezbeđivanje adekvatnog prisustva NBCG na internetu i društvenim mrežama(web sajt NBCG, youtube kanal, Facebook, Twitter, Google+...) o Učešće u EUROPEANA-i, World Cat (svjetski bibliotečki katalog). -U cilju realizacije projekta Virtuelna biblioteka Crne Gore, NBCG ima ugovor sa IZUM-om iz Maribora za korišćenje licenciranog bibliotečkog softvera COBISS, na godišnjem nivou =25.000,00 €; -Ugovor za iznajmljivanje računarske infrastrukture =14.280,00 €; -Projektovanje i implementacija wireless mreže u zgradi bivšeg Francuskog poslanstva =3.000,00 € -Backup internet link – godišnji zakup= 5.000,00; € -IRONMONTAN CONNECTED BACKUP FOR PC (za backup radnih stanica i laptopova) uključujući i server za skladištenje podataka=9.000,00 -Implementacija softvera za sigurnost poslovanja=1.030,00 € -Održavanje web sajta NBCG=3.584,28 € -Projekat Digitalna biblioteka Crne Gore - Ovim projektom NBCG želi da razvije i implementira modularan informacioni sistem, koji predstavlja skup softverskih rješenja, gdje svako softversko rješenje predstavlja modul kroz koji se može realizovati zaokružena cjelina radnih procesa i povezivanje Digitalna biblioteke Crne Gore sa COBISS-om i Europeanom. Takođe, svaki modul je integrisan u sistem tako da u potpunom skladu funkcioniše sa ostalim softverskim rješenjima tj. modulima sistema. Ovakav pristup razvoju informacionog sistema NBCG će omogućiti nesmetano proširivanje sistema u budućnosti u skladu sa novim potrebama NBCG koje se mogu javiti =.29.500,00€ -Obnova licenci za Kaspersky = 900,00 €

				<p>-Obnova podrške za firewall 24x7 comprehensive FortiCare (u slučaju otkaza glavnog firewalla, uređaj stiže na adresu u roku od 3 dana) =1.854,00 €</p> <p>-InDesign softver za obradu godišnja pretplata =571,00 €</p> <p>-Illustrator softver za obradu godišnja pretplata=571,00 €</p> <p>-Adobe Creative Cloud for teams godišnja pretplata= 1.328,04 €</p> <p>-Pružanje usluga održavanje softverskog rješenja za Web arhiv Crne Gore=2.856,00 €</p> <p>-ABBYY PDF Transformer ESD - 2 licence=183,86 €</p> <p>-ABBYY FineReader 14 Standard / standalone / ESD - 4 licence=1.061,48 €.</p>
4194	Osiguranje	2.200,00	2.200,00	Redovno osiguranje zaposlenih Granskom kolektivnom ugovoru.
4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	14.200,00	14.200,00	NBCG kao članica najznačajnijih bibliotekskih organizacija i agencija i po tom osnovu plaća godišnju članarinu za IFLA-u, CENL , ISSN, ISBN, LIBER, De Gruyter.
4196	Komunalne naknade	4.000,00	4.000,00	Komunalne usluge
4198	Takse	400,00	400,00	Izdaci koji se odnose na zakonom ustanovljenu obavezu plaćanja.
4199	Ostalo	3.600,00	2.000,00	Popisna komisija, tenderske komisije, komisije za otkup građe. Od ukupnog iznosa 1.600,00 eura se finansira iz sopstvenih prihoda.
441	Kapitalni izdaci	168.867,00	102.080,00	
4413	Zgrade za stanovanje	29.080,00	29.080,00	Na osnovu Sporazuma o utvrđivanju iznosa za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u kulturi.
4415	Izdaci za opremu	119.787,00	60.000,00	<p>Nabavka 10 PC računara =5.500,00 €</p> <p>UPS APC 650W – 10 komada=1.000,00 €</p> <p>Stamapač u boji 1 komad =400,00 €</p> <p>Stampac laserski 2 komada =500,00 €</p> <p>Monitori za PC 23,8” LED full HD za with HDMI za rad sa softverom za obradu - 5 kom =1.400,00 €</p> <p>Monitori za PC 20” LCD - 10 komada =1,200,00 €</p> <p>Server za backup rješenje za virtuelne servere za WebArhiv i Digitalnu biblioteku = 15,000,00 €</p> <p>Softver za tape library Veeam Enterprise Plus =2,500,00 €</p> <p>Smart telefon 5“ sa odgovarajucom kong. za rad van kancelarije 3 kom =900,00 €</p> <p>Profesionalni fotografski aparat Nikon D750 sa pratećom opremom za potrebe fotografisanja stare građe koja ne smije da se skenira i za izradu visokokvalitetnih fotografija za potrebe web stranice Biblioteke =3.000, 00 €</p> <p>Nabavka namještaja= 10.000,00; otkup bibliotečke građe =15.000,00.</p>

4416	Izdaci za investiciono održavanje	20.000,00	13.000,00	Neophodna je nabavka agregata za podršku sistema električnog napajanja; nabavka PP aparata zbog nedovoljnog broja istih u odnosu na broj predviđen Zakonom o zaštiti lica i imovine ; servisiranje sistema za parno grijanje, održavanje sistema tehničke zaštite(obnavljanje video nadzora); obnavljanje hidranstke mreže.
463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	-	1,00	
	UKUPNO	1.546.322,18	1.386.589,37	

PRILOG I – Akcioni plan 2018 - Evropska godina kulturne baštine

	NAZIV AKTIVNOSTI	NOSILAC PROJEKTA/ AKTIVNOSTI	OPŠTINA	DATUM ODRŽAVANJA	KONTAKT OSOBA (mail, broj telefona)	CILJ AKTIVNOSTI	KOMENTAR
1.	Izložba Izbor djela na crnogorskom jeziku - uz prateći katalog.	NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE "ĐURĐE CRNOJEVIĆ"	CETINJE	21. februar 2018	Bogić Rakočević 041 231 143, mail: bogic.rakocevic@nb-cg.me	Promocija djela na crnogorskom jeziku od značaja za kulturnu baštinu Crne Gore, a time i Evrope	Povodom dodjele međunarodnog koda za crnogorski jezik i Međunarodnog dana maternjeg jezika
2.	Svjetski dan knjige i autorskih prava	NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE "ĐURĐE CRNOJEVIĆ"	CETINJE	23. april 2018	Bogić Rakočević 041 231 143, mail: bogic.rakocevic@nb-cg.me	Obilježavanje Svjetskog dana knjige i autorskih prava	
3.	Izložba Evropa na stranicama "Glasa Crnogorca"	NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE "ĐURĐE CRNOJEVIĆ"	CETINJE	30. april 2018	Bogić Rakočević 041 231 143, mail: bogic.rakocevic@nb-cg.me	Predstavljanje tekstova posvećenih dešavanjima u evropskim državama koji su objavljeni na stranicama "Glasa Crnogorca" i značaj međunarodnih odnosa Crne Gore sa drugim evropskim zemljama.	Povodom 145 godina od izlaska prvog broja "Glasa Crnogorca".
4.	Izložba Petar I Petrović Njegoš – uz projekciju filma TVCG o Petru I iz serijala o Petrovićima	NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE "ĐURĐE CRNOJEVIĆ"	CETINJE	24. maj 2018	Bogić Rakočević 041 231 143, mail: bogic.rakocevic@nb-cg.me	Obilježavanje 270 godina od rođenja utemeljivača novovjekovne crnogorske države, zakonodavca, vojskovođe, mitropolita i sveca u svijetlu odnosa sa drugim evropskim zemljama	Povodom 270 godina od rođenja Petra I Petrovića Njegoša
5.	Izložba Akademik Jevto Milović i građa o Crnoj Gori u evropskim arhivima	NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE "ĐURĐE CRNOJEVIĆ"	CETINJE	12. oktobar 2018	Bogić Rakočević 041 231 143, mail: bogic.rakocevic@nb-cg.me	Doprinos akademika Jevta Milovića, germaniste, slaviste, istoričara, istoričara književnosti, koji je objavio na hiljade arhivskih dokumenata o	Povodom 110 godina od rođenja akademika Jevta Milovića.

						Njegošu, kao i o drugim ličnostima i događajima crnogorske istorije u periodu od XVI do XIX vijeka iz evropskih arhivskih fondova.	
6.	Izložba knjiga i okrugli sto u čast Stefana Mitrova Ljubiše	NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE "ĐURĐE CRNOJEVIĆ"	<i>CETINJE</i>	23. novembar 2018	Bogić Rakočević 041 231 143, mail: bogic.rakocevic@nb-cg.me	Izložba raritetnih izdanja djela Stefana Mitrova Ljubiše, jednog od najznačajnijih crnogorskih književnika XIX vijeka	Povodom 140 godina od smrti Stefana Mitrova Ljubiše
7.	Crnogorski književni časopisi u Europeani	NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE "ĐURĐE CRNOJEVIĆ"	<i>CETINJE</i>	Tokom 2018. godine	Bogić Rakočević 041 231 143, mail: bogic.rakocevic@nb-cg.me	Promocija i popularizacija crnogorske kulturne baštine obezbjeđivanje m dostupnosti značajnih izvora podataka iz kulturnog života Knjaževine odnosno Kraljevine Crne Gore sa ciljem njegove prezentacije evropskoj publici	

PRILOG II - Akcioni plan Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU za 2018.

	AKTIVNOST	CILJ	CILJNA GRUPA	VREMENSKI OKVIR	NOSILAC PROJEKTA/ AKTIVNOSTI	INDIKATORI USPJEŠNOSTI IZVORI I NAČINI VERIFIKACIJE	FINANSIJSKI OKVIR	
							DONATORI	BUDŽET CG
1.	Dani evropske baštine (zajednička inicijativa Savjeta Evrope i Evropske komisije) – organizacija izložbe starih turističkih razglednica i njihova digitalizacija	Promovisanje zajedničkog evropskog kulturnog nasljeđa	Građani svih uzrasta	Jun 2018.	Nacionalna biblioteka “Đurđe Crnojević	Organizovana izložba i postavljanje na sajtu Digitalne biblioteke Crne Gore	-	1.000,00 €
2.	Obilježavanje Svjetskog dana knjige i autorskih prava;	Promovisanje zajedničkog evropskog kulturnog nasljeđa	Građani svih uzrasta	24.04.2018 .	Nacionalna biblioteka “Đurđe Crnojević	Organizovani program	-	500,00 €
3.	Crnogorski književni časopisi u Europeani	Promocija i popularizacija crnogorske kulturne baštine obezbjeđivanjem dostupnosti značajnih izvora podataka iz kulturnog života Knjaževine odnosno Kraljevine Crne Gore sa ciljem njegove prezentacije evropskoj publici	Šira evropska publika	Tokom 2018.	Ministarstvo kulture, Nacionalna biblioteka “Đurđe Crnojević”	Crnogorsko kulturno nasljeđe prezentovano na Europeani	-	7.000,00 €
4.	Međunarodna prezentacija crnogorske kulture (učesće na 41. Sajmu knjiga i učila INTERLIBER u Zagrebu)	Predstavljanje savremene crnogorske izdavačke produkcije	Šira evropska publika	13.10. - 18.10.2018 .	Ministarstvo kulture, Nacionalna biblioteka “Đurđe Crnojević”, predstavnici crnogorskih izdavača	Realizacija učesća, posjećenost	-	5.000,00 €
5.	Obilježavanje Svjetskog dana pisanja pisma	Predstavljanje zajedničkog svjetskog kulturnog nasleđa	Šira evropska publika	11. 05. 2018.	Nacionalna biblioteka “Đurđe Crnojević”	Realizacija učesća, posjećenost	-	1.000,00 €